

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2017

Vyhlásené: 15. 11. 2017

Časová verzia predpisu účinná od: 1. 4.2023

Obsah dokumentu je právne záväzný.

274

ZÁKON

z 12. októbra 2017

o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet úpravy

Tento zákon upravuje práva, ochranu a podporu obetí trestných činov (ďalej len „obeť“), vzťahy medzi štátom a subjektmi poskytujúcimi pomoc obetiam a finančné odškodňovanie (ďalej len „odškodňovanie“) obetí násilných trestných činov.

Základné ustanovenia

§ 2

(1) Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) trestným činom aj čin inak trestný, ak páchatel' nebol v čase činu pre nedostatok veku alebo pre nepričetnosť trestne zodpovedný,
- b) obeťou
 - 1. fyzická osoba, ktorej bolo alebo malo byť trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková škoda, nemajetková alebo iná škoda alebo boli porušené, či ohrozené jej zákonom chránené práva alebo slobody,
 - 2. príbuzný v priamom rade, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec, manžel a osoba, ktorá žila v čase smrti v spoločnej domácnosti s osobou, ktorej bola trestným činom spôsobená smrť, ako aj osoba závislá od osoby, ktorej bola trestným činom spôsobená smrť, ak utrpeli v dôsledku smrti tejto osoby škodu a ak odsek 2 neustanovuje inak; ak je týchto osôb viac, považuje sa za obeť každá z nich,
- c) obzvlášť zraniteľnou obeťou
 - 1. dieťa; dieťaťom sa rozumie osoba mladšia ako osemnásť rokov, a ak nie je vek osoby známy a existuje dôvod domnievať sa, že je dieťaťom, považuje sa za dieťa, až kým sa nepreukáže opak,
 - 2. osoba staršia ako 75 rokov,

3. osoba so zdravotným postihnutím,¹⁾
 4. obeť trestného činu obchodovania s ľuďmi, trestného činu nedobrovoľného zmiznutia, trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, trestného činu spáchaného organizovanou skupinou, niektorého z trestných činov proti ľudskej dôstojnosti, niektorého z trestných činov terorizmu alebo trestného činu domáceho násillia,
 5. obeť trestného činu spáchaného násillím alebo hrozbou násillia z dôvodu jej pohlavia, sexuálnej orientácie, národnosti, rasovej alebo etnickej príslušnosti, náboženského vyznania alebo viery,
 6. obeť iného trestného činu, ktorá je vystavená vyššiemu riziku opakovanej viktimizácie alebo druhotnej viktimizácie zistenému na základe individuálneho posúdenia obete a jej osobných vlastností, vzťahu k páchatelovi alebo závislosti od páchatel'a, druhu alebo povahy a okolností spáchania trestného činu,
- d) obeťou násillného trestného činu fyzická osoba, ktorej bola
1. úmyselným násillným trestným činom spôsobená ujma na zdraví; ak táto osoba v dôsledku tohto činu zomrela (ďalej len „zomretý“), obeťou násillného trestného činu je aj pozostalý manžel po zomretom a pozostalé dieťa po zomretom, a ak ich niet, pozostalý rodič po zomretom a osoba, ktorá žila so zomretým najmenej po dobu jedného roka pred smrťou v spoločnej domácnosti a ktorá sa so zomretým starala o spoločnú domácnosť, alebo osoba, ktorá bola odkázaná výživou na zomretého, ak odsek 3 neustanovuje inak,
 2. spôsobená nemajetkov' ujma trestným činom obchodovania s ľuďmi, znásillnenia, sexuálneho násillia, sexuálneho zneužívania, týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo nedobrovoľného zmiznutia,
- e) trestným činom domáceho násillia trestný čin spáchaný násillím alebo hrozbou násillia na príbuznom v priamom rade, osvojiteľovi, osvojencovi, súrodencovi, manželovi, bývalom manželovi, druhovi, bývalom druhovi, rodičovi spoločného dieťaťa alebo inej osobe, ktorá s páchatel'om žije alebo žila v spoločnej domácnosti,
- f) druhotnou viktimizáciou ujma, ktorá obeti vznikla v dôsledku konania alebo nekonania org'ánu verejnej moci, subjektu poskytujúceho pomoc obetiam, poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, znalca, tlmočníka, obhajcu alebo oznamovacích prostriedkov,
- g) opakovanou viktimizáciou ujma, ktorá obeti vznikla v dôsledku pokračujúceho konania páchatel'a, ktoré spočíva v pôsobení na obeť vyhrázaním, zastrášaním, nátlakom, zneužívaním moci nad obeťou, pomsténím sa alebo inou formou s cieľom pôsobiť na fyzickú integritu obete alebo psychickú integritu obete,
- h) akreditovaným subjektom osoba, ktorej bola rozhodnutím Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“) udelená akreditácia programu podpory obetí,
- i) mediáciou proces, v ktorom sa obeť a páchatel' na základe ich dobrovoľného súhlasu aktívne zúčastňujú na riešení negatívnych následkov vyplývajúcich zo spáchaného trestného činu prostredníctvom probačného a mediačného úradníka,
- j) ujmou na zdraví ublíženie na zdraví, ťažká ujma na zdraví alebo smrť spôsobené trestným činom spáchaným inou osobou alebo nemajetková ujma spôsobená trestným činom obchodovania s ľuďmi, znásillnenia, sexuálneho násillia, sexuálneho zneužívania, týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo nedobrovoľného zmiznutia,
- k) subjektom poskytujúcim pomoc obetiam subjekt poskytujúci alebo zabezpečujúci pomoc a podporu obetiam, ktorý je zapísaný v registri subjektov poskytujúcich pomoc obetiam,
- l) asistenčným org'ánom org'án Slovenskej republiky alebo iného členského štátu príslušný podľa právneho poriadku tohto štátu na poskytnutie pomoci obeti násillného trestného činu potrebnej

na podanie žiadosti o odškodnenie za ujmu na zdraví spôsobenú trestným činom na území Slovenskej republiky alebo iného členského štátu Európskej únie (ďalej len „členský štát“),

- m) rozhodovacím orgánom orgán Slovenskej republiky alebo iného členského štátu príslušný podľa právneho poriadku tohto štátu na rozhodnutie o žiadosti obete násilného trestného činu o odškodnenie za ujmu na zdraví spôsobenú trestným činom,
- n) rodinným príslušníkom obete manžel, príbuzný v priamom rade, súrodenec, osoba závislá od obete a osoba, ktorá žije s obeťou v spoločnej domácnosti.

(2) Fyzická osoba podľa odseku 1 písm. b) druhého bodu nie je obeťou, ak fyzickej osobe podľa odseku 1 písm. b) prvého bodu spôsobila trestným činom smrť.

(3) Pozostalý manžel, pozostalé dieťa, pozostalý rodič alebo osoba, ku ktorej mal zomretý vyživovaciu povinnosť podľa odseku 1 písm. d) prvého bodu nie sú obeťou násilného trestného činu, ak zomretému spôsobili trestným činom smrť.

(4) Na účely poskytovania služieb intervenčným centrom podľa § 28a sa obeťou trestného činu domáceho násillia rozumie aj osoba ohrozená domácim násillím^{1a)} a krízovou intervenciou sa rozumie najmä poskytnutie krízovej psychologickkej intervencie, vyhodnotenie hrozby nebezpečenstva ohrozenia života alebo zdravia a zostavenie bezpečnostného plánu v spolupráci s obeťou trestného činu domáceho násillia.

§ 3

Základné zásady ochrany a podpory obetí

(1) Každá osoba, ktorá tvrdí, že je obeťou, sa považuje za obeť, kým sa nepreukáže opak, alebo ak nejde o zjavné zneužitie postavenia obete podľa tohto zákona, a to bez ohľadu na to, či bol páchatel trestného činu zistený, trestne stíhaný alebo odsúdený.

(2) Práva priznané obeti týmto zákonom sa uplatňujú bez diskriminácie založenej na pohlaví, náboženskom vyznaní alebo viere, rase, príslušnosti k národnosti alebo etnickej skupine, zdravotnom stave, veku, sexuálnej orientácii, rodinnom stave, farbe pleti, jazyku, politickom alebo inom zmýšľaní, národnom alebo sociálnom pôvode, majetku alebo inom postavení.

(3) Subjekty podľa § 2 ods. 1 písm. k) sú povinné správať sa k obeti a rodinným príslušníkom obete ohľaduplne, profesionálne, s rešpektom a podľa možností jej vychádzať v ústrety, pritom prihliadajú na jej vek, pohlavie, zdravotný stav vrátane psychického stavu a rozumovú vyspelosť tak, aby nedochádzalo k druhotnej viktimizácii alebo opakovanej viktimizácii.

(4) Orgány činné v trestnom konaní, súdy a subjekty poskytujúce pomoc obetiam sú povinné informovať obeť o jej právach jednoduchým a pre ňu zrozumiteľným spôsobom. Osobitne prihliadajú na ťažkosti pri porozumení alebo komunikácii vyplývajúce z určitého druhu zdravotného postihnutia, znalosti jazyka, ako aj na obmedzenú schopnosť obete vyjadrovať sa.

(5) Orgány činné v trestnom konaní a súdy sú povinné umožniť obeti uplatnenie jej práv podľa tohto zákona a osobitného predpisu²⁾ a v prípade odôvodnenej potreby, najmä v záujme zabezpečenia práva a ochrany obete, spolupracujú so subjektmi poskytujúcimi pomoc obetiam.

(6) Obeť má v trestnom konaní postavenie oznamovateľa trestného činu, poškodeného alebo svedka a patria jej práva a povinnosti upravené v Trestnom poriadku súvisiace s uvedeným postavením.

(7) Orgán činný v trestnom konaní, súd a subjekt poskytujúci pomoc obetiam uskutočňujú s ohľadom na závažnosť a okolnosti spáchaného trestného činu individuálne posúdenie obete tak, aby sa zistilo, či ide o obzvlášť zraniteľnú obeť na účely zabránenia opakovanej viktimizácii alebo

druhotnej viktimizácii; v prípade potreby sa individuálne posúdenie aktualizuje.

(8) Orgány činné v trestnom konaní, súdy a subjekty poskytujúce pomoc obetiam sú povinné v prípade obzvlášť zraniteľnej obete, ktorou je dieťa, prihliadať na najlepší záujem dieťaťa.³⁾

DRUHÁ ČASŤ

PRÁVA OBETÍ

§ 4

Právo na informácie

(1) Obefť má v rozsahu ustanovenom zákonom právo na prístup k informáciám, ktoré sa týkajú veci, v ktorej je obeťou. Informácie sa obeti poskytujú pre ňu zrozumiteľným spôsobom v ústnej forme a písomnej forme.

(2) Policajt⁴⁾ je povinný pri prvom kontakte poskytnúť obeti pri zohľadnení odôvodnených potrieb obete v závislosti od jej veku, rozumovej a vôľovej vyspelosti, zdravotného stavu vrátane psychického stavu a charakteru trestného činu informácie o

- a) postupoch týkajúcich sa podania oznámenia o skutočnostiach, že bol spáchaný trestný čin (ďalej len „trestné oznámenie“) a o právach a povinnostiach obete, ktorá má postavenie poškodeného v trestnom konaní v súvislosti s týmito postupmi,
- b) subjektoch poskytujúcich pomoc obetiam, kontaktných údajoch na tieto subjekty a forme odbornej pomoci, ktorá sa jej môže poskytnúť podľa tohto zákona,
- c) možnostiach poskytnutia nevyhnutnej zdravotnej starostlivosti,
- d) prístupe k právnej pomoci,
- e) podmienkach poskytnutia ochrany v prípade hrozby nebezpečenstva ohrozenia života alebo zdravia alebo značnej škody na majetku,
- f) práve na tlmočenie a preklad,
- g) opatreniach na ochranu jej záujmov, o ktoré môže požiadať, ak má bydlisko v inom členskom štáte,
- h) postupoch domáhania sa nápravy v prípade porušenia svojich práv v trestnom konaní zo strany orgánov činných v trestnom konaní,
- i) kontaktných údajoch na komunikáciu v súvislosti s vecou, v ktorej je obeťou,
- j) postupoch súvisiacich s uplatnením nároku na náhradu škody v trestnom konaní,
- k) postupoch mediácie v trestnom konaní,
- l) možnosti a podmienkach uzavretia zmluvy,
- m) možnosti a podmienkach náhrady trov trestného konania obete, ktorá má postavenie poškodeného.

(3) Prokurátor je povinný poskytnúť obeti pri prvom kontakte pri zohľadnení odôvodnených potrieb obete v závislosti od jej veku, rozumovej a vôľovej vyspelosti, zdravotného stavu vrátane psychického stavu a charakteru trestného činu informácie podľa odseku 2, ak jej tieto informácie neboli poskytnuté skôr.

(4) Policajt alebo prokurátor je povinný pri poskytovaní informácií obeti podľa odseku 2 alebo odseku 3 poskytnúť obeti súčinnosť pri kontaktovaní subjektov poskytujúcich pomoc obetiam, ak o to obeť požiada.

(5) Subjekty poskytujúce pomoc obetiam poskytnú obeti v súlade s jej osobitnými potrebami

informácie o

- a) forme a rozsahu odbornej pomoci, ktorá je poskytovaná obetiam, vrátane informácie v akom rozsahu je poskytovaná bezplatne; ak odbornú pomoc, ktorú obeť potrebuje neposkytujú, odkázu obeť na iný subjekt poskytujúci potrebnú pomoc obetiam,
- b) právach obete, ktoré jej patria podľa tohto zákona vrátane práva na odškodnenie obete násilného trestného činu,
- c) právach obete, ktorá má postavenie poškodeného alebo svedka v trestnom konaní,
- d) finančných a praktických záležitostiach vzniknutých ako následok trestného činu.

(6) Poskytovateľ zdravotnej starostlivosti pri prvom kontakte s obeťou poskytne obeti kontaktné údaje subjektov poskytujúcich pomoc obetiam.

§ 5

Právo na poskytnutie odbornej pomoci

(1) Subjekty poskytujúce pomoc obetiam poskytujú alebo zabezpečujú odbornú pomoc obetiam za podmienok ustanovených týmto zákonom alebo osobitným predpisom.⁵⁾

(2) Formy odbornej pomoci sú všeobecná odborná pomoc obeti a špecializovaná odborná pomoc obzvlášť zraniteľnej obeti.

(3) Všeobecná odborná pomoc obeti je odborná činnosť a poskytovanie služieb, ktorými sa rozumie

- a) poskytnutie a náležité vysvetlenie informácií podľa § 4 ods. 2 a 5,
- b) právna pomoc na uplatnenie práv obete, ktoré jej patria podľa tohto zákona,
- c) právna pomoc na uplatnenie práv obete, ktorá má postavenie poškodeného alebo svedka v trestnom konaní,
- d) psychologická pomoc,
- e) poradenstvo týkajúce sa rizika a predchádzania opakovanej viktimizácii.

(4) Špecializovaná odborná pomoc obzvlášť zraniteľnej obeti je cielená a integrovaná odborná činnosť a poskytovanie služieb, ktorými sa rozumie

- a) poskytovanie všeobecnej odbornej pomoci,
- b) poskytnutie krízovej psychologickej intervencie,
- c) vyhodnotenie hrozby nebezpečenstva ohrozenia života alebo zdravia,
- d) sprostredkovanie poskytovania sociálnych služieb v zariadení núdzového bývania a špecializovaného sociálneho poradenstva,⁶⁾ ak život alebo zdravie obzvlášť zraniteľnej obete je bezprostredne ohrozené.

(5) Obeť má právo na poskytnutie odbornej pomoci v súlade so svojimi osobitnými potrebami a v rozsahu primeranom ujme spôsobenej trestným činom.

(6) Právo na poskytnutie odbornej pomoci sa obeti zaručuje bez ohľadu na podanie trestného oznámenia alebo jej aktívnu účasť v trestnom konaní.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa primerane vzťahujú aj na rodinného príslušníka obete v súlade s jeho osobitnými potrebami a s rozsahom ujmy spôsobenej trestným činom spáchaným voči obeti.

§ 6**Podmienky poskytnutia odbornej pomoci**

(1) Subjekt poskytujúci pomoc obetiam je povinný poskytnúť obeti na požiadanie všeobecnú odbornú pomoc bez zbytočného odkladu. Obzvlášť zraniteľnej obeti je subjekt poskytujúci pomoc obetiam povinný poskytnúť špecializovanú odbornú pomoc na požiadanie bez zbytočného odkladu a bezplatne.

(2) Subjekt poskytujúci pomoc obetiam poskytne všeobecnú odbornú pomoc bezplatne alebo za poplatok. Ak subjekt poskytujúci pomoc obetiam získal dotáciu alebo finančné plnenie podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov,⁷⁾ poskytne všeobecnú odbornú pomoc obetiam po dobu 90 dní bezplatne, ak to odôvodňuje závažnosť spáchaného trestného činu, a to bez ohľadu na podanie trestného oznámenia alebo jej aktívnu účasť v trestnom konaní. Ak subjekt poskytujúci pomoc obetiam nezískal dotáciu alebo finančné plnenie podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov⁷⁾ a je zapísaný v registri subjektov poskytujúcich pomoc obetiam podľa § 32, môže poskytnúť všeobecnú odbornú pomoc, okrem prvej konzultácie s obeťou, za poplatok. V odôvodnených prípadoch subjekt poskytujúci pomoc obetiam, ktorý získal dotáciu alebo finančné plnenie podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov,⁷⁾ je povinný po uplynutí 90 dní na požiadanie obete pokračovať v poskytovaní všeobecnej odbornej pomoci v súlade s jej osobitnými potrebami a v rozsahu primeranom ujme spôsobenej trestným činom bezplatne.

(3) Subjekt poskytujúci pomoc obetiam poskytne obzvlášť zraniteľnej obeti špecializovanú odbornú pomoc po dobu 90 dní, a to bez ohľadu na podanie trestného oznámenia alebo jej aktívnu účasť v trestnom konaní. V odôvodnených prípadoch možno po uplynutí 90 dní na požiadanie obzvlášť zraniteľnej obete pokračovať v poskytovaní špecializovanej odbornej pomoci v súlade s jej osobitnými potrebami a v rozsahu primeranom ujme spôsobenej trestným činom počas celého trestného konania a primeraný čas po ňom.

§ 7**Právna pomoc**

(1) Právnou pomocou sa rozumie poskytovanie právnych informácií a právne zastupovanie obete v trestnom konaní a v civilných súdnych konaniach, ktoré súvisia so zabezpečovaním ochrany a uplatnením práv obete.^{7a)}

(2) Právnu pomoc poskytuje obetiam Centrum právnej pomoci za podmienok a v rozsahu ustanovenom v osobitnom predpise,⁸⁾ subjekt poskytujúci pomoc obetiam a advokát za podmienok a v rozsahu ustanovenom podľa Trestného poriadku.

§ 8**Právo na ochranu pred druhotnou viktimizáciou alebo opakovanou viktimizáciou**

(1) Obeť má právo na ochranu pred druhotnou viktimizáciou alebo opakovanou viktimizáciou.

(2) Orgán činný v trestnom konaní, súd a subjekt poskytujúci pomoc obetiam postupuje tak, aby jeho činnosť nespôsobovala obeti a rodinným príslušníkom obete druhotnú viktimizáciu a prijíma účinné opatrenia, ktoré majú zabrániť opakovanej viktimizácii. Na tento účel orgán činný v trestnom konaní a súd používa vhodne prispôbosené úradné miestnosti alebo prijíma iné opatrenia na zabránenie styku osoby, ktorú obeť označila za páchatela, osoby, ktorá je podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo osoby, proti ktorej sa vede trestné konanie s obeťou alebo jej rodinnými príslušníkmi.

(3) V záujme ochrany obete pred druhotnou viktimizáciou možno

- a) lekárske vyšetrenie prikázať v nevyhnutnej miere a len vtedy, ak je to potrebné na účely trestného konania,
- b) viesť výsluch obzvlášť zraniteľnej obete v prípravnom konaní spravidla osobou pohlavia určeného vypočúvanou osobou, ak tomu nebránia závažné dôvody,
- c) tlmočiť výsluch obzvlášť zraniteľnej obete spravidla osobou pohlavia určeného vypočúvanou osobou, ak tomu nebránia závažné dôvody,
- d) klásť otázky smerujúce do intímnej oblasti vypočúvanej obete, len ak je to nevyhnutné pre objasnenie skutočností dôležitých pre trestné konanie.

(4) V záujme ochrany obete pred opakovanou viktimizáciou alebo hroziacim nebezpečenstvom je príslušný orgán oprávnený rozhodnúť o uložení osobitných opatrení podľa osobitného predpisu.⁹⁾

(5) Príslušné orgány informujú obeť a rodinných príslušníkov obete o opatreniach prijatých na jej ochranu v dôsledku pobytu osoby, ktorú obeť označila za páchatela, osoby, ktorá je podozrivá zo spáchania trestného činu, alebo osoby, proti ktorej sa vede trestné konanie na slobode.

§ 9

Právo na odškodnenie

Obeť násilného trestného činu má za podmienok a v rozsahu ustanovenom týmto zákonom právo na odškodnenie, ktoré jej poskytne štát.

TRETIA ČASŤ

ODŠKODŇOVANIE OBETÍ NÁSILNÝCH TRESTNÝCH ČINOV

§ 10

(1) O odškodnenie môže požiadať obeť násilného trestného činu, ktorá je občanom Slovenskej republiky, občanom iného členského štátu, alebo osobou bez štátnej príslušnosti, ktorá má na území Slovenskej republiky alebo na území iného členského štátu trvalý pobyt, alebo cudzí štátny príslušník za podmienok a v rozsahu ustanovenom medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak k ujme na zdraví došlo na území Slovenskej republiky. O odškodnenie môže požiadať aj obeť násilného trestného činu, ktorá má v Slovenskej republike udelený azyl, doplnkovú ochranu, dočasné útočisko, pobyt alebo tolerovaný pobyt, ak k ujme na zdraví došlo na území Slovenskej republiky.

(2) Odškodnenie obeti násilného trestného činu nemožno priznať, ak

- a) jej bola ujma na zdraví plne uhradená inak,
- b) obeť násilného trestného činu podľa § 2 ods. 1 písm. d) prvého bodu častí vety za bodkočiarkou je zároveň páchatelom trestného činu, alebo je podozrivá alebo obvinená v trestnom konaní pre taký trestný čin, v súvislosti s ktorým sa považuje za obeť násilného trestného činu,
- c) nedala súhlas na trestné stíhanie podľa § 211 Trestného poriadku alebo
- d) nemôže vykonávať oprávnenie poškodeného podľa § 47 ods. 1 Trestného poriadku.

§ 11

(1) Nárok na odškodnenie obete násilného trestného činu podľa tohto zákona vzniká, ak v trestnom konaní nadobudol právoplatnosť rozsudok alebo trestný rozkaz, ktorým sa páchatel uznáva vinným zo spáchania trestného činu, ktorým bola obeť násilného trestného činu spôsobená ujma na zdraví, alebo rozsudok, ktorým bol obžalovaný spod obžaloby oslobodený, pretože nie je trestne zodpovedný pre nedostatok veku alebo nepričetnosť a ujma na zdraví nebola

obeti násilného trestného činu plne uhradená inak.

(2) Nárok na odškodnenie okrem prípadov uvedených v odseku 1 vzniká aj vtedy, ak dôjde k prerušeniu trestného stíhania z dôvodov podľa § 228 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až e) Trestného poriadku, k zastaveniu trestného stíhania z dôvodov podľa § 215 ods. 1 písm. c) až f) a h) Trestného poriadku alebo z dôvodu podľa § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, prípadne k odloženiu veci z dôvodu podľa § 215 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku, a výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní nevyvolávajú dôvodné pochybnosti o tom, že sa stal trestný čin, ktorým bola obeti násilného trestného činu spôsobená ujma na zdraví.

(3) Nárok na odškodnenie vzniká aj vtedy, ak došlo k začatiu trestného stíhania a doterajšie výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania orgánov činných v trestnom konaní nevyvolávajú dôvodné pochybnosti o tom, že obeti násilného trestného činu bola spôsobená ujma na zdraví skutkom, ktorý má znaky trestného činu a rozhodnutie podľa odseku 1 alebo odseku 2 nebolo doposiaľ vyhlásené, vydané alebo nenadobudlo právoplatnosť.

(4) Obet' trestného činu sexuálneho zneužívania nemá nárok na odškodnenie podľa tohto zákona, ak dôjde k oslobodeniu obžalovaného spod obžaloby alebo k zastaveniu trestného stíhania z dôvodu, že obžalovaný alebo obvinený pre nedostatok veku nie je trestne zodpovedný.

(5) Podmienkou vzniku nároku na odškodnenie na základe rozhodnutia podľa odseku 1 je uplatnenie si nároku na náhradu škody, ktorá vznikla v dôsledku ujmy na zdraví zo strany obete násilného trestného činu, v trestnom konaní. To neplatí, ak bola trestným činom spôsobená smrť alebo ak ide o ujmu na zdraví spôsobenú trestným činom obchodovania s ľuďmi, znásilnenia, sexuálneho násillia, sexuálneho zneužívania, týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo nedobrovoľného zmiznutia.

Rozsah odškodnenia

§ 12

(1) Na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia;¹⁰⁾ náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť.¹¹⁾

(2) Ak bola trestným činom spôsobená smrť, obet' násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy¹²⁾ platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Ak bola trestným činom spôsobená smrť a je len jedna pozostalá obet' násilného trestného činu, ktorá bola odkázaná výživou na zomretého, má nárok na vyplatenie odškodnenia vo výške päťdesiatnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

(3) Pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násillia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia má obet' násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške desaťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

(4) Obeti násilného trestného činu sa v prípade ujmy na zdraví môže ako odškodnenie poskytnúť najviac finančná suma predstavujúca rozdiel medzi výškou odškodnenia vypočítaného podľa odsekov 1 až 3 a súčtom všetkých finančných súm, ktoré už obet' násilného trestného činu dostala ako náhradu ujmy na zdraví.

(5) Ak o náhrade ujmy na zdraví už bolo rozhodnuté právoplatným rozsudkom alebo trestným rozkazom, pri výpočte a poskytnutí odškodnenia v prípade ujmy na zdraví sa vychádza z rozsahu spôsobenej ujmy na zdraví uvedenej v rozsudku alebo v trestnom rozkaze.

§ 13

Celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.¹²⁾

§ 14

Odškodnenie vypočítané podľa § 12 a 13 možno primerane znížiť, ak obeť násilného trestného činu spoluzavinila ujmu na zdraví alebo neuplatnila svoje práva tak, aby odškodnenie získala od páchatela trestného činu, ktorým jej bola spôsobená ujma na zdraví.

Konanie o poskytnutí odškodnenia

§ 15

(1) O poskytnutí odškodnenia rozhoduje a odškodnenie vypláca na základe písomnej žiadosti obeť násilného trestného činu rozhodovací orgán, ktorým je ministerstvo spravodlivosti.

(2) Žiadosť sa podáva orgánu podľa odseku 1 najneskôr do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku alebo trestného rozkazu podľa § 11 ods. 1 alebo rozhodnutia podľa § 11 ods. 2. Uplynutím tejto lehoty nárok na odškodnenie podľa tohto zákona zaniká, ak odseky 3 a 4 neustanovujú inak.

(3) Ak súd v trestnom konaní odkázal obeť násilného trestného činu s jej nárokom na náhradu škody, ktorá vznikla v dôsledku ujmy na zdraví, na civilný proces alebo konanie pred iným orgánom, žiadosť sa podáva do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa rozhodlo o nároku obeť násilného trestného činu v civilnom procese alebo konaní pred iným orgánom. Uplynutím tejto lehoty nárok na odškodnenie podľa tohto zákona zaniká, ak odsek 4 neustanovuje inak.

(4) Lehoty podľa odsekov 2 a 3 neplynú počas konania pred príslušným orgánom, najmä počas civilného procesu a exekučného konania, v ktorom si obeť násilného trestného činu uplatňuje nárok na odškodnenie ujmy na zdraví priamo od osoby, ktorá jej ujmu na zdraví spôsobila.

(5) Obeť násilného trestného činu môže žiadosť v lehotách uvedených v odsekoch 2 a 3 podať aj opakovane, ak to odôvodňujú okolnosti výpočtu a poskytnutia odškodnenia. Celková suma odškodnenia v tej istej veci nesmie presiahnuť výšku odškodnenia vypočítanú podľa § 12 a 13.

§ 16

(1) Žiadosť podľa § 15 ods. 1 obsahuje meno a priezvisko, dátum narodenia, bydlisko a rodné číslo obeť násilného trestného činu, ak jej bolo pridelené. V žiadosti je potrebné uviesť požadovanú výšku odškodnenia, rozsah, v akom už bola ujma na zdraví uhradená alebo suma, ktorú už obeť násilného trestného činu dostala ako náhradu ujmy na zdraví, údaje o opatreniach, ktoré obeť násilného trestného činu prijala, aby získala odškodnenie od páchatela násilného trestného činu a je potrebné pravdivo opísať rozhodujúce skutočnosti pre posúdenie podmienok na priznanie odškodnenia podľa tohto zákona. Žiadosť sa podáva na tlačive, ktorého vzor určí ministerstvo spravodlivosti; tlačivá žiadosti sú k dispozícii na ministerstve spravodlivosti, ktoré ich zverejní aj na svojom webovom sídle.

(2) Prílohou k žiadosti podľa § 15 ods. 1 je

- a) rozhodnutie podľa § 11 ods. 1 alebo ods. 2; ak obeť násilného trestného činu nemôže také rozhodnutie pripojiť, je potrebné, aby označila číslo alebo spisovú značku konania, pod ktorou je vec vedená, a orgán činný v trestnom konaní alebo súd, ktorý o trestnom čine koná alebo naposledy konal,
- b) doklad o ujme na zdraví, ktorá bola obeti násilného trestného činu spôsobená trestným činom; ak je takýto doklad súčasťou vyšetrovacieho spisu alebo súdneho spisu, obeť násilného trestného činu namiesto predloženia dokladu o ujme na zdraví môže označiť takýto doklad a spis, ktorého je súčasťou,
- c) doklad preukazujúci, že žiadosť podáva osoba, ktorá je obeťou násilného trestného činu podľa § 2 ods. 1 písm. d), časť vety za bodkočiarkou, ak bola trestným činom spôsobená smrť.

(3) Obeť násilného trestného činu môže byť v konaní o poskytnutí odškodnenia zastúpená advokátom, Centrom právnej pomoci, akreditovaným subjektom, subjektom poskytujúcim pomoc obetiam podľa osobitného predpisu,⁷⁾ alebo blízkou osobou.¹³⁾ Iné zastúpenie sa nepripúšťa a na žiadosti, v ktorých je obeť násilného trestného činu zastúpená iným subjektom, sa neprihliada.

(4) Obeť násilného trestného činu je po podaní žiadosti povinná bezodkladne informovať ministerstvo spravodlivosti o všetkých okolnostiach, ktoré majú vplyv na posúdenie jej žiadosti, najmä o akejkoľvek čiastkovej úhrade ujmy na zdraví, ku ktorej došlo inak ako podľa tohto zákona.

(5) Ministerstvo spravodlivosti je povinné rozhodnúť o žiadosti do štyroch mesiacov odo dňa doručenia úplnej žiadosti. Táto lehota sa predlžuje o čas od vyžiadania súčinnosti alebo dokladov nevyhnutných pre rozhodnutie do ich poskytnutia od príslušných orgánov činných v trestnom konaní, súdov, iných štátnych orgánov, vyšších územných celkov, obcí a iných osôb.

(6) Ministerstvo spravodlivosti môže zrušiť pôvodné rozhodnutie a vydať nové rozhodnutie vo veci, ktorým obeti násilného trestného činu uloží povinnosť vrátiť už poskytnuté odškodnenie alebo jeho časť, ak dodatočne vyjdú najavo nové skutočnosti, pre ktoré neboli splnené podmienky pre poskytnutie odškodnenia alebo podmienky pre jeho poskytnutie v priznanej výške, najmä ak obeť násilného trestného činu v žiadosti uviedla nepravdivé skutočnosti, nespĺnila informačnú povinnosť podľa odseku 4 alebo ak jej bolo priznané odškodnenie podľa § 11 ods. 3 a neskôr v trestnom konaní bolo vydané právoplatné rozhodnutie, pri ktorom nevzniká nárok na odškodnenie podľa § 11 ods. 1 a 2.

§ 17

(1) Zamestnanci ministerstva spravodlivosti sú pri preverovaní skutočností dôležitých pre rozhodnutie o podanej žiadosti oprávnení nahliadať do príslušných trestných spisov alebo požadovať od orgánov činných v trestnom konaní, súdov, iných štátnych orgánov, vyšších územných celkov, obcí a iných osôb súčinnosť pri získavaní informácií, ktoré sú nevyhnutné na rozhodnutie o odškodnení a na zistenie skutočností rozhodujúcich pre vznik povinnosti podľa § 21.

(2) Orgány a osoby podľa odseku 1 sú povinné poskytnúť ministerstvu spravodlivosti súčinnosť v rozsahu podľa odseku 1.

§ 18

(1) Ak bola obeti násilného trestného činu, ktorá je občanom Slovenskej republiky, občanom iného členského štátu s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, osobou bez štátnej príslušnosti s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky alebo na území iného členského

štátu alebo osobou podľa § 10 ods. 1 druhej vety spôsobená ujma na zdraví trestným činom spáchaným na území iného členského štátu, môže obeť násilného trestného činu podať žiadosť o odškodnenie asistenčnému orgánu Slovenskej republiky.

(2) Asistenčným orgánom Slovenskej republiky je ministerstvo spravodlivosti.

(3) Asistenčný orgán Slovenskej republiky poskytne obeti násilného trestného činu informácie o podmienkach na získanie odškodnenia platných v členskom štáte, na území ktorého bol spáchaný trestný čin, ktorým bola spôsobená ujma na zdraví, a tlačivá žiadosti potrebné na požiadanie o také odškodnenie, a na požiadanie poskytne pomoc pri ich vyplnení.

(4) Asistenčný orgán Slovenskej republiky bezodkladne odošle žiadosť o odškodnenie spolu so súvisiacou dokumentáciou rozhodovaciemu orgánu členského štátu, na území ktorého bol spáchaný trestný čin, ktorým bola spôsobená ujma na zdraví.

(5) Asistenčný orgán Slovenskej republiky, ak je to potrebné, poskytne obeti násilného trestného činu, ktorá podala žiadosť o odškodnenie podľa odseku 1, pomoc potrebnú na poskytnutie a zaslanie doplňujúcich informácií požadovaných rozhodovacím orgánom podľa odseku 4; ak o to obeť násilného trestného činu požiada, zašle tieto informácie rozhodovaciemu orgánu podľa odseku 4.

(6) Ak rozhodovací orgán podľa odseku 4 požiada asistenčný orgán Slovenskej republiky o vypočutie obete násilného trestného činu alebo inej osoby, ktorej výpoveď je potrebná na rozhodnutie o žiadosti, vypočutie uskutoční

- a) rozhodovací orgán v súlade so svojím právnym poriadkom najmä prostredníctvom technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu,
- b) asistenčný orgán Slovenskej republiky v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky a zápisnicu o ňom zašle rozhodovaciemu orgánu.

(7) Vypočutie podľa odseku 6 písm. a) môže rozhodovací orgán uskutočniť len v spolupráci s asistenčným orgánom Slovenskej republiky.

(8) Obeť násilného trestného činu ani iná osoba nemôže byť k vypočutiu podľa odseku 6 nútená.

§ 19

(1) Obeť násilného trestného činu, ktorá je občanom členského štátu s trvalým pobytom na území iného členského štátu ako Slovenská republika a ktorej bola na území Slovenskej republiky spôsobená ujma na zdraví v dôsledku trestného činu, môže v súlade s procesným postupom upraveným právnym poriadkom členského štátu, na území ktorého má trvalý pobyt, požiadať o odškodnenie poskytované podľa tohto zákona.

(2) O žiadosti podanej podľa odseku 1 rozhoduje rozhodovací orgán Slovenskej republiky.

(3) Rozhodovací orgán Slovenskej republiky bezodkladne po doručení žiadosti podľa odseku 1 potvrdí obeti násilného trestného činu a asistenčnému orgánu, ktorý žiadosť odoslal, prijatie žiadosti a zároveň oznámi údaje o osobe zodpovednej za jej vybavenie a predpokladaný čas potrebný na rozhodnutie o žiadosti.

(4) Ak je to potrebné, rozhodovací orgán Slovenskej republiky je oprávnený požiadať asistenčný orgán, ktorý žiadosť odoslal, o vypočutie obete násilného trestného činu alebo inej osoby, ktorej výpoveď je potrebná na rozhodnutie o žiadosti. Vypočutie uskutoční

- a) rozhodovací orgán Slovenskej republiky v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky najmä prostredníctvom technických zariadení určených na prenos zvuku a obrazu,

b) asistenčný orgán v súlade s jeho právnym poriadkom, ktorý zašle zápisnicu o ňom rozhodovaciemu orgánu Slovenskej republiky.

(5) Obet násilného trestného činu ani iná osoba nemôže byť k vypočutiu podľa odseku 4 nútená.

(6) Rozhodovací orgán Slovenskej republiky bezodkladne zašle rozhodnutie o žiadosti podľa odseku 1 s použitím príslušného štandardného formulára obeti násilného trestného činu a asistenčnému orgánu, ktorý žiadosť odoslal.

§ 20

(1) Písomnosti a informácie podľa § 18 a 19 sa zasielajú v úradnom jazyku alebo v jednom z úradných jazykov členského štátu, ktorého orgánu sú adresované, alebo v inom jazyku, s ktorého použitím taký členský štát súhlasil, okrem

- a) rozhodnutí prijatých rozhodovacím orgánom, ktoré sa vyhotovujú v jazyku určenom jeho právnym poriadkom,
- b) zápisníc o vypočutí obete násilného trestného činu a iných osôb podľa § 18 ods. 6 písm. b) a § 19 ods. 4 písm. b), ktoré sa vyhotovia v jazyku členského štátu určenom jeho asistenčným orgánom.

(2) Za podmienok uvedených v odseku 1 sa písomnosti a informácie adresované slovenským orgánom zasielajú v slovenskom jazyku alebo v anglickom jazyku.

(3) Žiadosti o odškodnenie a súvisiaca dokumentácia odosielaná medzi asistenčným orgánom a rozhodovacím orgánom sú oslobodené od overovania alebo inej obdobnej formality.

Spoločné ustanovenia k odškodňovaniu

§ 21

(1) Poskytnutím odškodnenia obeti násilného trestného činu podľa tohto zákona prechádza nárok obete násilného trestného činu na náhradu škody alebo nemajetkovej ujmy voči páchateľovi na štát, a to v rozsahu poskytnutého odškodnenia.

(2) Pri uplatňovaní nároku podľa odseku 1 koná v mene štátu ministerstvo spravodlivosti. Ministerstvo spravodlivosti je oprávnené upustiť od uplatňovania nároku podľa odseku 1, ak je zrejmé, že ďalšie uplatňovanie by bolo neúspešné alebo nehospodárne. Na postup pri správe pohľadávok vzniknutých pri uplatňovaní nároku podľa odseku 1, od uplatňovania ktorého nebude upustené podľa predchádzajúcej vety, sa primerane použijú ustanovenia všeobecného predpisu o pohľadávkach štátu^{13a)} upravujúce správu súkromných pohľadávok štátu. Úroky z omeškania z nároku štátu podľa odseku 1 sa neučtujú a neuplatňujú.

(3) Peňažné prostriedky získané pri uplatňovaní nároku podľa odseku 1 sú určené na ochranu a podporu obetí podľa tohto zákona.

§ 22

(1) Orgány činné v trestnom konaní sú povinné informovať obeť násilného trestného činu, ktorej bola spôsobená ujma na zdraví podľa tohto zákona, o podmienkach odškodnenia ustanovených týmto zákonom.

(2) Ministerstvo spravodlivosti zverejní informácie o podmienkach odškodnenia podľa tohto zákona na svojom webovom sídle.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PODPORA SUBJEKTOV POSKYTUJÚCICH

POMOC OBETIAM

§ 23

Akreditácia programu podpory obetí

(1) Akreditácia programu podpory obetí (ďalej len „akreditácia“) je štátne overenie spôsobilosti subjektu poskytujúceho pomoc obetiam poskytovať odbornú pomoc podľa § 5 ods. 3 alebo ods. 4 na základe splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Subjekt poskytujúci pomoc obetiam, ktorý má záujem poskytovať odbornú pomoc a získať dotáciu alebo finančné plnenie na túto činnosť podľa tohto zákona, musí mať udelenú akreditáciu.

(3) Sociálne služby sú oprávnené obetiam poskytovať subjekty, ktoré získali oprávnenie na ich poskytovanie podľa osobitného predpisu.⁶⁾ Dotáciu podľa tohto zákona nemožno priznať na poskytovanie sociálnych služieb.

§ 24

Podmienky udelenia akreditácie

(1) Podmienkou udelenia akreditácie subjektu poskytujúcemu pomoc obetiam je

- a) bezúhonnosť a odborná spôsobilosť subjektu poskytujúceho pomoc obetiam,
- b) bezúhonnosť a odborná spôsobilosť fyzických osôb, ktoré subjekt poskytujúci pomoc obetiam zamestnáva alebo bude zamestnávať v pracovnoprávnom vzťahu, alebo fyzických osôb v inom zmluvnom vzťahu, ktoré poskytujú alebo budú poskytovať odbornú pomoc obetiam,
- c) projekt programu podpory obetí, v ktorom sú písomne zdokumentované metódy odbornej pomoci a formy jej výkonu,
- d) materiálno-technické vybavenie potrebné na poskytovanie odbornej pomoci, na ktorú žiada akreditáciu a spôsob alebo predpokladaný spôsob ich financovania,
- e) vlastnícke právo alebo užívacie právo k priestorom, v ktorých bude poskytovať odbornú pomoc, na ktorú žiada akreditáciu,
- f) poistenie zodpovednosti za škodu.

(2) Za bezúhonného sa na účely tohto zákona nepovažuje ten, kto bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, a to aj vtedy, ak mu bolo odsúdenie za trestný čin zahladené, alebo sa na neho hľadí, akoby nebol za taký čin odsúdený. Bezúhonnosť sa preukazuje odpisom z registra trestov. Splnenie podmienky bezúhonnosti zisťuje ministerstvo spravodlivosti.

(3) Za odborne spôsobilú na poskytovanie odbornej pomoci sa považuje osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo, psychológia alebo sociálna práca alebo v príbuznom odbore a vykonávala prax najmenej počas troch rokov v príslušnom odbore. Za odborne spôsobilú osobu na poskytovanie odbornej pomoci podľa § 5 ods. 3 písm. c) sa považuje advokát. Odborná spôsobilosť podľa prvej vety sa preukazuje úradne osvedčenou kópiou dokladu o absolvovaní štúdia a životopisom.

(4) Za odborne spôsobilý sa subjekt poskytujúci pomoc obetiam považuje vtedy, ak zamestnáva alebo bude zamestnávať v pracovnoprávnom vzťahu alebo v inom zmluvnom vzťahu aspoň jednu odborne spôsobilú osobu podľa odseku 3 prvej vety v každom zo študijných odborov podľa odseku 3 prvej vety a aspoň jednu odborne spôsobilú osobu podľa odseku 3 druhej vety.

§ 25**Žiadosť o udelenie akreditácie**

(1) Žiadosť o udelenie akreditácie obsahuje

a) identifikačné údaje žiadateľa v rozsahu:

1. obchodné meno alebo názov právnickej osoby, sídlo, identifikačné číslo a právnu formu, ak o akreditáciu žiada právnická osoba,
2. obchodné meno fyzickej osoby – podnikateľa, adresu miesta podnikania alebo výkonu činnosti, identifikačné číslo, meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, ak o akreditáciu žiada fyzická osoba – podnikateľ alebo iná samostatne zárobkovo činná osoba zapísaná v živnostenskom registri alebo v obdobnom registri osvedčujúcom oprávnenie na vykonávanie činnosti,
3. meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt, ak o akreditáciu žiada fyzická osoba,

b) meno, priezvisko, dátum narodenia a trvalý pobyt alebo prechodný pobyt osôb podľa § 24 ods. 1 písm. b),

c) formu odbornej pomoci, ktorá sa má poskytovať,

d) okruh obetí, ktorým bude odborná pomoc určená,

e) písomne zdokumentované metódy odbornej pomoci a formy jej výkonu,

f) adresu miesta poskytovania odbornej pomoci,

g) popis materiálno-technického vybavenia potrebného na poskytovanie odbornej pomoci,

h) kapacitu poskytovanej odbornej pomoci,

i) časové obdobie poskytovania odbornej pomoci,

j) predpokladaný deň začatia poskytovania odbornej pomoci,

k) vymedzenie územia, na ktorom sa bude odborná pomoc poskytovať.

(2) Prílohou k žiadosti o udelenie akreditácie je

a) projekt podľa § 24 ods. 1 písm. c),

b) životopis a doklad o odbornej spôsobilosti osôb podľa § 24 ods. 1 písm. b),

c) kópia dokladu o užívaní práve k priestorom, v ktorých bude poskytovať odbornú pomoc, ak osoba, ktorá žiada o akreditáciu nie je ich vlastníkom,

d) kópia zmluvy o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám v súvislosti s poskytovaním odbornej pomoci podľa tohto zákona.

§ 26**Konanie o udelení akreditácie**

(1) Konanie o udelení akreditácie začína dňom doručenia písomnej žiadosti podľa § 25 ministerstvu spravodlivosti.

(2) O udelení akreditácie, predĺžení platnosti akreditácie alebo zrušení akreditácie rozhoduje ministerstvo spravodlivosti.

(3) Ak subjekt poskytujúci pomoc obetiam spĺňa podmienky na udelenie akreditácie ustanovené týmto zákonom, ministerstvo spravodlivosti rozhodne o udelení akreditácie, inak žiadosť o udelenie akreditácie zamietne.

§ 27**Rozhodnutie o udelení akreditácie**

(1) Rozhodnutie o udelení akreditácie okrem všeobecných náležitostí obsahuje

- a) označenie akreditovanej osoby v rozsahu podľa § 25 ods. 1 písm. a),
- b) formu odbornej pomoci, na ktorú sa udeľuje akreditácia,
- c) okruh obetí, ktorým bude odborná pomoc poskytovaná,
- d) adresu miesta poskytovania odbornej pomoci a vymedzenie územia, na ktorom bude odborná pomoc poskytovaná,
- e) deň začatia poskytovania odbornej pomoci,
- f) obdobie platnosti akreditácie.

(2) Rozhodnutie o udelení akreditácie sa vydáva na čas, ktorý subjekt poskytujúci pomoc obetiam uvedie v žiadosti o udelenie akreditácie, najviac na päť rokov. Na žiadosť subjektu poskytujúceho pomoc obetiam podanú najneskôr 90 dní pred skončením platnosti akreditácie možno predĺžiť platnosť akreditácie najviac o päť rokov.

(3) Ministerstvo spravodlivosti rozhoduje o udelení akreditácie, predĺžení jej platnosti a o zrušení akreditácie na návrh hodnotiacej komisie, ktorá má aspoň troch členov. Člen hodnotiacej komisie nesmie byť subjektom poskytujúcim pomoc obetiam, ktorý žiada o akreditáciu, ani byť zaujatý voči subjektom poskytujúcim pomoc obetiam. Člen hodnotiacej komisie ani jemu blízke osoby⁹⁾ nesmú byť štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu subjektu poskytujúceho pomoc obetiam, ktorý žiada o akreditáciu, alebo spoločníkom právnickej osoby, ktorá je subjektom poskytujúcim pomoc obetiam, alebo zamestnancom subjektu poskytujúceho pomoc obetiam.

(4) Akreditácia je neprevoditeľná a neprechádza na právneho nástupcu.

§ 28**Povinnosti akreditovaného subjektu**

Akreditovaný subjekt je povinný

- a) poskytovať obetiam odbornú pomoc v rozsahu udelenej akreditácie a v súlade so štandardmi kvality poskytovanej odbornej pomoci,
- b) viesť evidenciu obetí, ktoré požiadali o poskytnutie odbornej pomoci a rozsahu jej poskytnutia,
- c) zabezpečovať ochranu osobných údajov podľa osobitného predpisu,¹⁴⁾
- d) do ôsmich dní písomne oznámiť ministerstvu spravodlivosti všetky zmeny rozhodujúcich skutočností, najmä zmeny podmienok podľa § 24.

§ 28a**Intervenčné centrum**

(1) Akreditovaný subjekt poskytujúci špecializovanú odbornú pomoc obetiam trestného činu domáceho násillia môže pôsobiť ako intervenčné centrum, ktoré poskytuje krízovú intervenciu a odbornú pomoc v rozsahu udelenej akreditácie na území kraja alebo území uvedenom v rozhodnutí o udelení akreditácie, ak na území jedného kraja pôsobí viac ako jedno intervenčné centrum. Pri žiadosti o zápis označenia „intervenčné centrum“ je akreditovaný subjekt poskytujúci špecializovanú odbornú pomoc obetiam trestného činu domáceho násillia povinný preukázať poskytovanie pomoci obetiam trestného činu domáceho násillia po dobu minimálne 5 rokov. Do tohto obdobia sa započítava aj poskytovanie pomoci a služieb obetiam domáceho násillia podľa

osobitných predpisov⁷⁾ pred udelením akreditácie podľa tohto zákona. Ministerstvo spravodlivosti vykoná zápis označenia „intervenčné centrum“ v prípade, ak akreditovaný subjekt spĺňa podmienky podľa tohto odseku a hodnotiaca komisia odporučí ministerstvu spravodlivosti udelenie tohto označenia.

(2) Intervenčné centrum na základe vykázania zo spoločnej domácnosti podľa osobitného predpisu^{1a)} ponúkne obeti trestného činu domáceho násilia poskytnutie krízovej intervencie a odbornej pomoci v rozsahu udelenej akreditácie do 72 hodín od doručenia kópie úradného záznamu podľa osobitného predpisu.^{1a)} Pomoc intervenčného centra môže byť obeti trestného činu domáceho násilia poskytnutá aj na základe vlastnej žiadosti. Intervenčné centrum okrem nadviazania kontaktu podľa prvej vety poskytuje krízovú intervenciu a odbornú pomoc obeti trestného činu domáceho násilia iba s jej súhlasom.

(3) Intervenčné centrum najmä

- a) poskytuje obeti trestného činu domáceho násilia krízovú intervenciu a odbornú pomoc v rozsahu udelenej akreditácie,
- b) poskytuje obeti trestného činu domáceho násilia právnu pomoc podľa tohto zákona,
- c) sprostredkuje poskytovanie sociálnych služieb podľa potrieb obete trestného činu domáceho násilia,
- d) zabezpečuje spoluprácu a výmenu informácií medzi intervenčnými centrami, subjektmi poskytujúcimi pomoc obetiam, poskytovateľmi sociálnych služieb a orgánmi verejnej moci.

(4) Ministerstvo spravodlivosti zabezpečuje financovanie aspoň jedného intervenčného centra v každom kraji na základe odporúčania hodnotiacej komisie.

(5) V prípade neplnenia povinností intervenčného centra a neodstránenia nedostatkov zistených pri kontrole podľa tohto zákona, ministerstvo spravodlivosti zruší označenie akreditovaného subjektu ako intervenčné centrum.

§ 28b

Spolupráca akreditovaného subjektu

(1) Akreditovaný subjekt je pri poskytovaní odbornej pomoci so súhlasom obete oprávnený spolupracovať s ostatnými subjektmi poskytujúcimi pomoc obetiam, orgánmi činnými v trestnom konaní, orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a inými orgánmi verejnej moci.

(2) Akreditovaný subjekt je pri spolupráci podľa odseku 1 na účely poskytnutia alebo sprostredkovania poskytnutia odbornej pomoci a nadviazania spolupráce a vytvorenia koordinovaného postupu pri ochrane práv a právom chránených záujmov obete v nevyhnutnom rozsahu oprávnený najmä

- a) poskytnúť informácie týkajúce sa obete inému subjektu poskytujúcemu pomoc obetiam,
- b) vyžiadať v zastúpení obete informácie od subjektu poskytujúceho pomoc obetiam, orgánu činného v trestnom konaní, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a iných orgánov verejnej moci týkajúce sa obete a požiadať ich o spoluprácu,
- c) poskytnúť informácie týkajúce sa obete orgánom činným v trestnom konaní, súdu, orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a iným orgánom verejnej moci.

§ 29

Zánik a zrušenie akreditácie

(1) Akreditácia zaniká

- a) dňom skončenia platnosti akreditácie,
- b) dňom skončenia platnosti akreditácie, ak akreditovaný subjekt požiadal o predĺženie jej platnosti v lehote kratšej ako 90 dní pred uplynutím jej platnosti,
- c) dňom doručenia písomnej žiadosti akreditovaného subjektu o zrušenie akreditácie alebo
- d) smrťou fyzickej osoby alebo zánikom právnickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia.

(2) Ministerstvo spravodlivosti zruší akreditáciu, ak akreditovaný subjekt

- a) prestane spĺňať niektorú z podmienok uvedených v § 24,
- b) poruší niektorú z povinností podľa § 28 alebo § 28a,
- c) nesplní v určenej lehote opatrenia uložené ministerstvom spravodlivosti na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrole podľa 30.

(3) V prípade zániku alebo zrušenia akreditácie, akreditovanému subjektu, ktorý je intervenčným centrom, zaniká právo pôsobiť ako intervenčné centrum podľa § 28a.

§ 30

Kontrola plnenia podmienok akreditácie a povinností akreditovaných subjektov

(1) Ministerstvo spravodlivosti kontroluje plnenie podmienok akreditácie u akreditovaných subjektov a plnenie ich povinností podľa tohto zákona; na kontrolu sa vzťahujú všeobecné zásady kontrolnej činnosti podľa osobitného predpisu.¹⁵⁾

(2) Kontrolou plnenia štandardov kvality poskytovanej odbornej pomoci u akreditovaných subjektov podľa odseku 1 môže ministerstvo spravodlivosti poveriť hodnotiacu komisiu podľa § 27 ods. 3.

(3) Ministerstvo spravodlivosti je oprávnené uložiť akreditovanému subjektu opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrole. Akreditovaný subjekt je povinný splniť uložené opatrenia v určenej lehote.

(4) Ministerstvo spravodlivosti prijíma a vybavuje sťažnosti na postup akreditovaných subjektov; na prijímanie a vybavovanie sťažností sa primerane použije osobitný predpis.¹⁶⁾

§ 31

Financovanie

Ministerstvo spravodlivosti môže poskytnúť akreditovanému subjektu

- a) dotáciu na poskytovanie všeobecnej odbornej pomoci alebo špecializovanej odbornej pomoci za podmienok podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾
- b) finančné plnenie na základe zmluvy o poskytovaní odbornej pomoci uzatvorenej za podmienok podľa osobitného predpisu.^{17a)}

§ 32

Register subjektov poskytujúcich pomoc obetiam

(1) Ministerstvo spravodlivosti vedie a na svojom webovom sídle zverejňuje register subjektov poskytujúcich pomoc obetiam (ďalej len „register“), do ktorého zapisuje akreditované subjekty podľa tohto zákona a subjekty podľa osobitného predpisu,⁷⁾ ak poskytujú pomoc obetiam.

(2) Ministerstvo spravodlivosti po udelení akreditácie zapíše subjekt poskytujúci pomoc obetiam do registra. Subjekt poskytujúci pomoc obetiam podľa osobitného predpisu⁷⁾ zapíše ministerstvo

spravodlivosti do registra na návrh príslušného ministerstva, ktoré vykonáva dozor, dohľad alebo kontrolu nad týmto subjektom.

(3) Do registra sa zapisujú údaje podľa § 27 ods. 1, označenie „intervenčné centrum“ a označenie kraja pôsobnosti podľa § 28a ods. 1, okrem adresy miesta poskytovania špecializovanej odbornej pomoci podľa § 5 ods. 4 písm. d). Ak ministerstvo spravodlivosti poskytne akreditovanému subjektu dotáciu alebo finančné plnenie podľa § 31, do registra sa zapisuje aj

- a) výška poskytnutej dotácie alebo výška poskytnutého finančného plnenia,
- b) informácia o tom, či sa odborná pomoc poskytuje odplatne alebo bezodplatne,
- c) obdobie, na ktoré sa dotácia alebo finančné plnenie poskytlo.

(4) Ak subjekt podľa § 25 ods. 1 písm. a) tretieho bodu zapísaný v registri ešte nemá pridelené identifikačné číslo, prideluje mu ho Štatistický úrad Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ na žiadosť ministerstva spravodlivosti.

§ 32a

Odborná príprava

(1) Inštitúcie zabezpečujúce vzdelávanie pre zamestnancov súdov, súdnych úradníkov, sudcov, prokurátorov alebo príslušníkov polície alebo prípravu na výkon uvedených profesií zabezpečujú všeobecnú ako aj špecializovanú odbornú prípravu týkajúcu sa práv a potrieb obetí s cieľom zvyšovania povedomia o právach a potrebách obetí a zabezpečenia ochrany obetí pred druhotnou viktimizáciou a opakovanou viktimizáciou.

(2) S cieľom zvyšovania povedomia o právach a potrebách obetí a na účely náležitého poskytovania právnej pomoci obetiam zabezpečujú inštitúcie poskytujúce vzdelávanie pri príprave na výkon právnických profesií,^{18a)} ako aj inštitúcie poskytujúce kontinuálne vzdelávanie pre právnické profesie všeobecnú, ako aj špecializovanú odbornú prípravu týkajúcu sa práv a potrieb obetí trestných činov.

PIATA ČASŤ

SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 33

(1) Ministerstvo spravodlivosti zabezpečuje tvorbu a uskutočňovanie štátnej politiky a koordináciu plnenia úloh v oblasti ochrany obetí; na tento účel vydáva metodické usmernenia, zverejňuje na svojom webovom sídle informácie o právach obetí a spolupracuje s členskými štátmi a medzinárodnými organizáciami pôsobiacimi v oblasti na ochranu a podporu obetí.

(2) Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky zabezpečuje koordináciu a tvorbu systémových opatrení v oblasti prevencie domáceho násillia a násillia na deťoch; na tento účel vydáva metodické usmernenia.

§ 34

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem konania podľa štvrtej časti.¹⁹⁾

(2) Subjekty poskytujúce pomoc obetiam spracúvajú osobné údaje obetí a rodinných príslušníkov obetí v rozsahu nevyhnutnom na plnenie úloh podľa tohto zákona.

(3) Zloženie, organizáciu práce a postup hodnotiacej komisie ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo spravodlivosti.

§ 35**Prechodné ustanovenie**

Konania vo veciach podľa tretej časti začaté pred 1. januárom 2018 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. decembra 2017.

§ 35a**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2021**

Konania vo veciach podľa tretej časti tohto zákona začaté pred 1. júlom 2021 sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 30. júna 2021; ustanovenie § 21 v znení účinnom od 1. júla 2021 sa použije aj v týchto konaniach.

§ 36

Týmto zákonom sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe.

§ 37**Zrušovacie ustanovenie**

Zrušuje sa zákon č. 215/2006 Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z. z., zákona č. 146/2013 Z. z. a zákona č. 125/2016 Z. z.

Čl. II

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení zákona č. 650/2005 Z. z., zákona č. 692/2006 Z. z., zákona č. 218/2007 Z. z., zákona č. 491/2008 Z. z., zákona č. 497/2008 Z. z., zákona č. 498/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 257/2009 Z. z., zákona č. 317/2009 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z., zákona č. 576/2009 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 547/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 262/2011 Z. z., zákona č. 313/2011 Z. z., zákona č. 246/2012 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 428/2012 Z. z., uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 189/2013 Z. z., zákona č. 204/2013 Z. z., zákona č. 1/2014 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 260/2014 Z. z., zákona č. 73/2015 Z. z., zákona č. 174/2015 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 397/2015 Z. z., zákona č. 398/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 444/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 316/2016 Z. z. a zákona č. 264/2017 Z. z. sa dopĺňa takto:

1. V § 87 ods. 5 sa slová „tri roky“ nahrádzajú slovami „pätnásť rokov“ a za slová „podľa § 179“ sa vkladajú slová „trestný čin znásilnenia podľa § 199, trestný čin sexuálneho násillia podľa § 200.“.
2. V § 140 písm. e) sa za slová „farbu pleti,“ vkladá slovo „pohlavie,“.

Čl. III

Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení zákona č. 650/2005 Z. z., zákona č. 692/2006 Z. z., zákona č. 342/2007 Z. z., zákona č. 643/2007 Z. z., zákona č. 61/2008 Z. z., zákona č. 491/2008 Z. z., zákona č. 498/2008 Z. z., zákona č. 5/2009 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 70/2009 Z. z., zákona č. 97/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z. z., zákona č. 291/2009 Z. z., zákona č. 305/2009 Z. z., zákona č. 576/2009 Z. z., zákona č. 93/2010 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 346/2010 Z. z., zákona č. 547/2010 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 262/2011 Z. z., zákona č. 331/2011 Z. z., zákona č. 236/2012 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 204/2013 Z. z., zákona č. 305/2013 Z. z., zákona č. 1/2014 Z. z., zákona č. 195/2014

Z. z., zákon č. 307/2014 Z. z., zákona č. 353/2014 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 139/2015, zákona č. 174/2015 Z. z., zákona č. 397/2015 Z. z., zákona č. 398/2015 Z. z., zákona č. 401/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 444/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 316/2016 Z. z., zákona č. 152/2017 Z. z. a zákona č. 236/2017 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 sa dopĺňa odsekom 21, ktorý znie:

„(21) Orgány činné v trestnom konaní a súd sú povinné v priebehu celého trestného konania umožniť poškodenému plné uplatnenie jeho práv, o ktorých ho treba riadne, vhodným spôsobom a zrozumiteľne poučiť. Trestné konanie sa musí viesť s potrebnou ohľaduplosťou k poškodenému. Treba zohľadniť jeho osobnú situáciu a okamžité potreby, vek, pohlavie, prípadné zdravotné postihnutie a jeho vyspelosť a zároveň plne rešpektovať jeho fyzickú, mentálnu a morálnu integritu. Ustanovenia osobitného zákona o právach obetí trestných činov tým nie sú dotknuté.“.

2. V § 10 ods. 23 sa za slovo „rozumie“ vkladajú slová „subjekt poskytujúci pomoc obetiam podľa osobitného zákona a“.
3. Za § 30 sa vkladá § 30a, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 30a Psychológ

V prípadoch ustanovených týmto zákonom sa na vykonanie úkonu priberie psychológ. Psychológ má právo na náhradu nevyhnutných výdavkov a ušlej mzdy alebo iného preukázateľného ušlého príjmu. Nárok zaniká, ak ho psychológ neuplatní do troch dní po svojej prítomnosti na úkone alebo po tom, čo mu bolo oznámené, že k úkonu nedôjde; na to musí byť psychológ upozornený.“.

4. V § 46 odseky 8 a 9 znejú:

„(8) Poškodený, ktorému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode, má právo požiadať o poskytnutie informácie o

- a) prepustení alebo úteku obvineného z väzby,
- b) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody,
- c) prerušení výkonu trestu odňatia slobody,
- d) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu ochranného liečenia zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- e) zmene formy výkonu ochranného liečenia z ústavného liečenia na ambulantné liečenie, alebo
- f) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu detencie.

(9) Bez žiadosti poškodeného orgán činný v trestnom konaní alebo súd poskytne poškodenému informácie podľa odseku 8, ak zistí, že poškodenému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode. Poškodený môže svoje rozhodnutie o práve byť informovaný o skutočnostiach uvedených v odseku 8 zmeniť; na zmenu rozhodnutia poškodeného sa prihliada.“.

5. V § 48 ods. 2 druhá veta znie: „V prípade trestných činov spáchaných voči blízkej osobe alebo zverenej osobe, ak je poškodeným osoba mladšia ako 18 rokov, sa za opatrovníka ustanoví najmä štátny orgán; súčasne s ustanovením opatrovníka sa ustanoví zástupca z radov subjektov poskytujúcich pomoc obetiam podľa osobitného zákona, ktorý má práva a povinnosti splnomocnenca poškodeného, ak ten nebol ustanovený za opatrovníka.“.
6. § 49 znie:

„§ 49

Orgán činný v trestnom konaní a súd je povinný poškodeného o jeho právach poučiť podľa tohto zákona a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie.“.

7. § 82 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

„(6) Ak súd uložil primerané obmedzenie podľa odseku 1 písm. h) obvinenému, ktorý má rozhodnutím súdu vydaným v civilnom procese upravené právo styku s poškodeným, ktorým je osoba mladšia ako 18 rokov, rozhodnutie súdu vydané v civilnom procese nemožno vykonať počas trvania primeraného obmedzenia podľa odseku 1 písm. h). O uložení primeraného obmedzenia podľa odseku 1 písm. h) sudca pre prípravné konanie alebo súd, informuje ten súd, ktorý vydal rozhodnutie o úprave styku v civilnom procese.“.

8. V § 125 odsek 4 znie:

„(4) Použitie ustanovení odsekov 1 a 2 nie je možné, ak ide o svedka mladšieho ako 18 rokov.“.

9. § 125 a dopĺňa odsekom 5, ktorý znie:

„(5) V trestnom konaní o trestných činoch proti ľudskej dôstojnosti, o trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo o trestnom čine obchodovania s ľuďmi sa ustanovenia odsekov 1 a 2 nepoužijú, ak ide o svedka, na ktorom bol takýto trestný čin spáchaný. Ustanovenie odsekov 1 a 2 sa nepoužijú ani v prípade svedka, na ktorom bol spáchaný trestný čin násilím alebo hrozbou násilia, ak hrozí nebezpečenstvo spôsobenia druhotnej viktimizácie alebo opakovanej viktimizácie, najmä s ohľadom na vek, pohlavie, sexuálnu orientáciu, rasu, národnosť, náboženské vyznanie, rozumovú vyspelosť alebo na vzťah k páchateľovi trestného činu alebo závislosti na ňom.“.

10. § 134 sa dopĺňa odsekmi 4 a 5, ktoré znejú:

„(4) Ak je ako svedok v trestnom konaní vypočúvaná osoba, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného zákona, treba vykonať výsluch ohľaduplne a po obsahovej stránke tak, aby sa výsluch v ďalšom konaní už nemusel opakovať; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté. Výsluch sa vykoná s využitím technických zariadení určených na záznam zvuku a obrazu; ustanovenie § 270 ods. 2 tým nie je dotknuté. Orgán činný v trestnom konaní zabezpečí, aby výsluchy v prípravnom konaní viedla tá istá osoba, ak sa tým nenaruší priebeh trestného konania. K výsluchu sa príberie psychológ alebo znalec, ktorý so zreteľom na predmet výsluchu vypočúvanej osoby prispeje k správne vedeniu výsluchu; ustanovenie § 135 ods. 1 tým nie je dotknuté.

(5) Ak je ako svedok v trestnom konaní vedenom pre trestný čin proti ľudskej dôstojnosti, trestný čin obchodovania s ľuďmi alebo trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby vypočúvaná osoba, ktorá je obzvlášť zraniteľnou obeťou podľa osobitného zákona, výsluch v prípravnom konaní spravidla vedie osoba rovnakého pohlavia ako vypočúvaná osoba, ak tomu nebránia závažné dôvody, ktoré je orgán činný v trestnom konaní povinný uviesť v zápisnici.“.

11. V § 135 ods. 1 sa na konci pripája táto veta: „Pred vypočutím svedka podľa prvej vety orgán činný v trestnom konaní prekonzultuje spôsob vedenia výsluchu so psychológom alebo znalcom, ktorý bude pribraný k výsluchu, a ak je to potrebné, aj s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zákonným zástupcom alebo pedagógom tak, aby sa zabezpečilo správne vykonanie výsluchu a predišlo sa druhotnej viktimizácii.“.

12. V § 135 odsek 3 znie:

„(3) Ak je ako svedok vypočúvaná osoba mladšia ako 18 rokov a ak ide o trestný čin

spáchaný voči blízkej osobe alebo zverenej osobe alebo je zrejmé z okolností prípadu, že opätovná výpoveď osoby mladšej ako 18 rokov môže byť ovplyvnená, alebo je odôvodnený predpoklad, že výsluch by mohol nepriaznivo ovplyvňovať duševný a mravný vývoj osoby mladšej ako 18 rokov, výsluch sa vykoná tak, aby osoba mladšia ako 18 rokov mohla byť v ďalšom konaní vypočutá len výnimočne. Ďalší výsluch osoby mladšej ako 18 rokov sa v prípravnom konaní môže vykonať len so súhlasom jej zákonného zástupcu a v prípadoch podľa § 48 ods. 2 so súhlasom opatrovníka.“.

13. V § 135 ods. 5 sa slovo „dieťaťom“ nahrádza slovami „osobou mladšou ako 18 rokov“.

14. § 139 znie:

„§ 139

(1) Svedok, ktorému hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode, má právo požiadať o poskytnutie informácie o

- a) prepustení alebo úteku obvineného z väzby,
- b) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody,
- c) prerušení výkonu trestu odňatia slobody,
- d) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu ochranného liečenia zo zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti,
- e) zmene formy výkonu ochranného liečenia z ústavného liečenia na ambulantné liečenie, alebo
- f) prepustení alebo úteku odsúdeného z výkonu detencie.

(2) Bez žiadosti svedka orgán činný v trestnom konaní alebo súd poskytne svedkovi informácie podľa odseku 1, ak zistí, že svedkovi hrozí nebezpečenstvo v súvislosti s pobytom obvineného alebo odsúdeného na slobode.

(3) Svedok sa môže výslovným vyhlásením písomne alebo ústne do zápisnice vzdať práva podľa odseku 1.“.

15. V § 220 ods. 1 písm. c) sa slová „konkrétne adresátovi na všeobecne prospešné účely“ nahrádzajú slovami „ministerstvu na ochranu a podporu obetí trestných činov podľa osobitného zákona“.

16. § 223 ods. 1 sa slová „určenú na všeobecne prospešné účely s uvedením jej adresáta vrátane sumy odovzdanej štátu na peňažnú pomoc poškodeným trestnými činmi“ nahrádzajú slovami „podľa § 220 ods. 1 písm. c)“.

17. V § 223 sa vypúšťa odsek 2. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

18. § 224 sa vypúšťa.

19. V § 227 ods. 1 sa slová „určená obvineným na všeobecne prospešné účely bola poukázaná adresátovi uvedenému v rozhodnutí“ nahrádzajú slovami „podľa § 220 ods. 1 písm. c) bola poukázaná ministerstvu“.

20. V § 227 sa vypúšťajú odseky 2 a 4.

Doterajší odsek 3 sa označuje ako odsek 2.

21. V § 227 ods. 2 sa slová „na všeobecne prospešné účely“ nahrádzajú slovami „na ochranu a podporu obetí trestných činov“.

22. V § 232 ods. 2 prvej vete sa za slovo „obvineného“ vkladajú slová „a poškodeného, ktorý si riadne a včas uplatnil nárok na náhradu škody“ a vypúšťajú sa slová „a poškodeného“.

23. V § 232 sa za odsek 2 vkladá nový odsek 3, ktorý znie:

„(3) V rámci konania o dohode o vine a treste je prokurátor povinný dbať na záujem

poškodeného na dohode na náhradu škody. Ak je poškodený prítomný na konaní o dohode o vine a treste, vyjadrí sa najmä k rozsahu a spôsobu náhrady škody. Dohodu o vine a treste možno uzavrieť aj bez prítomnosti poškodeného, ktorý sa na konanie o dohode o vine a treste napriek riadnemu predvolaniu bez ospravedlnenia nedostavil. V takomto prípade môže prokurátor za poškodeného dohodnúť s obvineným rozsah a spôsob náhrady škody až do výšky uplatneného nároku na náhradu škody.“.

Doterajšie odseky 3 až 9 sa označujú ako odseky 4 až 10.

24. V § 232 ods. 4 druhá veta znie: „Ak nedošlo k dohode o náhrade škody, prokurátor na túto skutočnosť v návrhu na schválenie dohody o vine a treste upozorní súd a navrhne, aby súd poškodeného odkázal s nárokom na náhradu škody alebo jej časti na civilný proces alebo iné konanie.“.
25. Za § 262 sa vkladá § 262a, ktorý znie:

„§ 262a

Predseda senátu vypočuje svedka, ktorý je obzvlášť zraniteľnou obeťou tak, aby sa zabránilo vizuálnemu kontaktu s obžalovaným, najmä využitím technických zariadení vrátane zariadení určených na prenos zvuku; ustanovenie § 262 tým nie je dotknuté .“.

26. V § 278 ods. 2 sa slová „ods. 4 alebo 5“ nahrádzajú slovami „ods. 5 alebo 6“.
27. V § 287 ods. 1 druhej vete sa slová „Ak tomu nebráni zákonná prekážka, súd“ nahrádzajú slovom „Súd“.
28. V § 334 ods. 2 sa slová „ ods. 3“ nahrádzajú slovami „ods. 4“.

Čl. IV

Zákon č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 644/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 598/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 186/2009 Z. z., zákona č. 400/2009 Z. z., zákona č. 513/2009 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., 224/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 322/2014 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 273/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z. a zákona č. 55/2017 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

V § 14 ods. 3 písm. c) sa slovo „a“ nahrádza čiarkou a na konci sa pripájajú tieto slová: „a na účely konania o udelení akreditácie podľa osobitného predpisu,^{15a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 15a znie:

„^{15a)} § 24 ods. 2 zákona č. 274/2017 o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

Čl. V

Zákon č. 302/2016 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 545/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 617/2007 Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 287/2012 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 2 vrátane nadpisu znie:

„§ 2

Rozsah dotácie

Dotáciu z rozpočtovej kapitoly ministerstva na príslušný rozpočtový rok možno poskytnúť za podmienok ustanovených týmto zákonom a osobitným predpisom¹⁾ na

a) presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie,

b) poskytovanie odbornej pomoci obetiam trestných činov.^{1a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1a znie:

„1a) Zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. V § 3 ods. 1 úvodnej vete sa za slovo „Dotáciu“ vkladajú slová „podľa § 2 písm. a)“.

3. V § 3 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Dotáciu podľa § 2 písm. b) možno poskytnúť na poskytovanie

a) všeobecnej odbornej pomoci, alebo

b) špecializovanej odbornej pomoci obzvlášť zraniteľnej obeti.“.

Doterajší odsek 2 sa označuje ako odsek 3.

4. V § 3 ods. 3 písm. c) sa čiarka na konci nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí pre dotáciu podľa odseku 2,“.

5. V § 4 ods. 1 sa za slovo „Dotáciu“ vkladajú slová „podľa § 3 ods. 1“.

6. V § 4 ods. 1 písm. n) sa nad slovo „podnikateľ“ umiestňuje odkaz „^{3a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 3a znie:

„^{3a)} § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov.“.

7. V § 4 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Dotáciu podľa § 3 ods. 2 možno poskytnúť žiadateľovi, ktorým je akreditovaný subjekt podľa osobitného predpisu.^{1a)}“.

Doterajšie odseky 2 až 5 sa označujú ako odseky 3 až 6.

8. V § 4 ods. 3 sa bodka na konci nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí pre dotáciu podľa § 3 ods. 2.“.

9. V § 4 ods. 6 sa slová „odseku 4“ nahrádzajú slovami „odseku 5“.

10. V § 5 ods. 2 písm. a) sa čiarka na konci nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí pre dotáciu podľa § 3 ods. 2,“.

11. V § 5 ods. 2 sa vypúšťa písmeno c).

Doterajšie písmená d) až h) sa označujú ako písmená c) až g).

12. V § 5 ods. 2 sa vypúšťa písmeno e).

Doterajšie písmená f) a g) sa označujú ako písmená e) a f).

13. V § 5 ods. 2 písm. f) sa slová „§ 4 ods. 2“ nahrádzajú slovami „§ 4 ods. 3“ a na konci sa bodka nahrádza bodkočiarkou a pripájajú sa tieto slová: „to neplatí pre dotáciu podľa § 3 ods. 2.“.

14. V § 5 ods. 3 sa na konci pripájajú tieto slová „alebo 2“.

15. V § 6 ods. 1 sa za prvú vetu vkladá nová druhá veta, ktorá znie: „Ministerstvo zriaďuje komisiu pre vyhodnocovanie žiadostí o dotáciu podľa § 3 ods. 1 a komisiu pre vyhodnocovanie žiadostí o dotáciu podľa § 3 ods. 2.“.

16. V § 7 písm. c) sa vypúšťa piaty bod.

Doterajší šiesty až desiaty bod sa označuje ako piaty až deviaty bod.

17. V § 9 sa za odsek 1 vkladá nový odsek 2, ktorý znie:

„(2) Projektom sa na účely tohto zákona rozumie aj projekt predložený ministerstvu v konaní o udelení akreditácie podľa osobitného predpisu.^{1a)}“.

Doterajšie odseky 2 až 4 sa označujú ako odseky 3 až 5.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2018.

Andrej Kiska v. r.

Andrej Danko v. r.

Robert Fico v. r.

- 1) Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 317/2010 Z. z.).
- 1a) § 27a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.
- 2) Napríklad Trestný poriadok v znení neskorších predpisov.
- 3) Čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 175/2015 Z. z.
- 4) § 10 ods. 8 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov.
- 5) Napríklad zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 6) Zákon č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 7) Napríklad zákon č. 448/2008 Z. z. v znení neskorších predpisov, zákon č. 583/2008 Z. z. o prevencii kriminality a inej protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 7a) Napríklad § 324 Civilného sporového poriadku.
- 8) Zákon č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov.
- 9) Napríklad § 82 Trestného poriadku v znení neskorších predpisov, § 27a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, § 325 ods. 2 písm. e) až h) Civilného sporového poriadku.
- 10) Zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov.
- 11) § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z. z.
- 12) Zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.
- 13) § 116 Občianskeho zákonníka.
- 13a) Zákon č. 374/2014 Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 14) Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 84/2014 Z. z.
- 15) § 8 až 13 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.
- 16) Zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov.
- 17) Zákon č. 302/2016 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 545/2010 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky a o zmene a doplnení zákona č. 617/2007 Z. z. o oficiálnej rozvojovej pomoci a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 287/2012 Z. z. v znení zákona č. 274/2017 Z. z.
- 17a) Zákon č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- 18) § 9 ods. 3 zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

18a) § 3 ods. 2 zákona č. 548/2003 Z. z. o Justičnej akadémii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

19) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

**Príloha
k zákonu č. 274/2017 Z. z.**

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

1. Smernica Rady 2004/80/ES z 29. apríla 2004 o náhradách obetiam trestnej činnosti (Ú. v. EÚ L 261, 6. 8. 2004).
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2012/29/EÚ z 25. októbra 2012, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov a ktorou sa nahrádza rámcové rozhodnutie Rady 2001/220/SVV (Ú. v. EÚ L 315/57, 14. 11. 2012).

